

Sledovatelnost tabákových výrobků SZPI

10. listopadu 2023

Autor: Ing. Šárka Hanzelková
sarka.hanzelkova@szpi.gov.cz

Cíl sledovatelnosti TV

- Rámcová úmluva o kontrole tabáku požaduje, aby EU bojovala proti nezákonným tabákovým výrobkům
- Směrnice **2014/40/EU** stanovila povinnost zavést sledovatelnost TV proti problematice nelegálního obchodu s tabákovými výrobky v EU
- Cigarety a tabák určený k ručnímu balení cigaret – od 20.5.2019
- Ostatní tabákové výrobky od 20. 5. 2024
- finanční, pracovní a časová náročnost

Právní předpisy

- **Zákon č. 110/1997 Sb.**, o potravinách a tabákových výrobcích
- **Vyhláška č. 261/2016 Sb.**, o tabákových výrobcích
- **Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/574**, o technických normách pro zavedení a provoz systému sledovatelnosti tabákových výrobků
- **Prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/448**, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2018/574 o technických normách pro zavedení a provoz systému sledovatelnosti tabákových výrobků
- **Nařízení Komise v přenesené pravomoc (EU) 2018/573**, o klíčových prvcích smluv o uchovávání údajů, jež mají být uzavírány v rámci systému sledovatelnosti tabákových výrobků
- **Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/576**, o technických normách pro bezpečnostní prvky používané na tabákové výrobky

Státní dozor

- Gestor Ministerstvo zemědělství
- Dozorový orgán **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**
- Info <https://www.szpi.gov.cz/tabakove-vyrobky-sledovatelnost-tabakovych-vyrobku.aspx>
- **Celní správa ČR** - zjistí-li při výkonu své činnosti, že byla porušena povinnost sledovatelnost TV, sdělí tuto skutečnost bezodkladně SZPI
- Zákon č. 110/1997 Sb. stanoví přestupky a sankce

Hospodářské subjekty

- Subjekty zapojené do obchodu s TV
 - výrobce
 - dovozce
 - distributor
 - přepravce
 - velkoobchodní prodejce
 - maloobchodní prodejce

Spuštění

- od **20. 5. 2024** ostatní TV
 - Doutníky
 - Doutníčky
 - Dýmkový tabák
 - Tabák určený do vodní dýmky
 - Tabák šňupací
 - Tabák žvýkací
 - Zahřívané tabákové výrobky
- Nikoliv elektronické cigarety a náplně do nich, bylinné výrobky určené ke kouření, nikotinové sáčky bez obsahu tabáku, kuřácké pomůcky

Přechodné období

- Dle čl. 37 odst. 2. nař. (EU) 2018/574
- **Tabákové výrobky jiné než cigarety a tabák k ručnímu balení cigaret, které byly vyrobeny v EU nebo dovezeny do EU před 20. 5. 2024 mohou zůstat ve volném oběhu do 20. 5. 2026**
- Tyto tabákové výrobky nemusí být označeny jedinečným identifikátorem a nevztahují se na ně povinnosti hospodářských subjektů
- Po 20. 5. 2026 všechny tabákové výroky na trhu budou sledovány

Přechodné období

- Výroba v EU – TV vyrobené v EU před 20. 5. 2024 nemusí být označeny jedinečným identifikátorem
- Dovoz do EU – TV umístěné do daňového skladu před 20. 5. 2024 nemusí být označeny jedinečným identifikátorem
- TV propuštěné z režimu podmíněného osvobození od cla až po 20.5. 2024 již musí být před propuštěním označeny jedinečným identifikátorem

Dovoz TV

- Čl. 6 odst. 2 nař. (EU) 2018/574 stanoví, že u tabákových výrobků, které jsou vyrobeny mimo EU, se jedinečný identifikátor na úrovni jednotkového balení aplikuje na jednotkové balení před dovozem tabákového výrobku do EU
- Dovozením se podle směrnice 2014/40/EU rozumí vstup takovýchto výrobků na území EU, pokud nejsou výrobky při vstupu do EU umístěny do režimu podmíněného osvobození od cla, a dále propuštění těchto výrobků z režimu podmíněného osvobození od cla
- TV vyrobené ve třetí zemi, které jsou po vstupu do EU umístěné do režimu osvobození od cla (celní sklad), jsou považovány za dovezené až poté, co jsou propuštěny do volného oběhu
- Jedinečné identifikátory musí být aplikovány na jednotková balení předtím, než jsou TV uvolněny do volného režimu
- TV umístěné v daňovém skladu, kde je aplikována tabáková nálepka pro zaplacení spotřební daně, jsou již považovány za dovezené do EU

Jedinečný identifikátor

- § 12c odst. 4 - výrobce, dovozce, maloobchodní prodejce a distributor tabákových výrobků jsou povinni zajistit, aby jednotkové balení bylo označeno jedinečným identifikátorem
- alfanumerický kód umožňující identifikaci jednotkového balení nebo skupinového balení a okem čitelný kód

Struktura jedinečného identifikátoru na úrovni jednotkového balení

Datový prvek	Identifikační kód vydavatele	Sériové číslo	Kód produktu	Časové razítko
Délka	5	9	7	8

Kód čitelný lidským okem: 14 alfanumerických znaků

Celková délka: 29 alfanumerických znaků

- Např. **LESTC**vm**6EHjk6EROD72iF**
- Při aplikaci výrobce, dovozce přidává časové razítko RRRMMDDhh označující datum a čas výroby
- Alfanumerický kód je upraven a zakódován do datového média pomocí kvalifikátorů povinných údajů a oddělovačů (datová matice, QR kód, DotCode) a doplněn okem čitelný kód
- Může se přidat označení „TTT“ nebo „EU TTT“

Viz <https://stc.cz/wp-content/uploads/2019/04/Kodovani-jedinecnych-identifikatoru.pdf>

Jedinečný identifikátor

- jedinečný identifikátor musí být vytištěn nebo upevněn neodstranitelně
- Informace v jedinečném identifikátoru:
 - Vydavatel identifikátoru
 - Vydání a aplikace
 - Výrobce, zařízení, stroj
 - Doba výroby
 - **Značka a druh výrobku (TP ID z EUCEG)**
 - **Země uvedení na trh**
 - Zamýšlená trasa přepravy
 - *Dovozce v případě dovozu do Evropské unie*
 - *Pohyb výrobku (generování, aplikace, odeslání, příjem, překládka, rozčlenění)*
 - *Odběratelé*
 - *Finanční transakce*

Vydavatel identifikátorů

§ 13g odst. 1 zákona č. 110/1997 Sb. - Státní tiskárna cenin vydává

- jedinečné identifikátory jednotkového balení
- jedinečné identifikátory skupinového balení
- identifikační kódy hospodářského subjektu, zařízení, stroje
- Výrobky vyrobené v ČR nebo na trh v ČR uváděné musí o jedinečný identifikátor požádat STC
- Jsou-li TV vyrobené v ČR, ale uváděné v jiném ČS EU, je nutné požádat o jedinečné identifikátory vydavatele v daném státě
- Kód vydavatele LESTC
- <https://znacenitabaku.cz>
- <https://stc.cz/produkty/track-trace>

Jedinečný identifikátor

- **Skupinové balení** – karton, bedna, paleta
- Formát dle normy ISO/IEC 15459-1:2014 nebo ISO/IEC 15459- 4:2014
- Hospodářské subjekty je vydávají sami nebo lze požádat vydavatele
- Propojení s identifikátory na nižších úrovních
- Vedle skupinového jedinečného identifikátoru se musí přidat označení „TTT“ nebo „EU TTT“

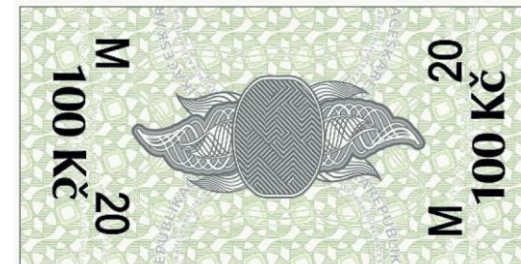
TTT

(00) 0 34023500 07001376 5

Bezpečnostní prvek

- § 12c odst. 4 - Výrobce, dovozce, maloobchodní prodejce a distributor jsou povinni zajistit, aby jednotkové balení bylo označeno bezpečnostním prvkem. Ustanovení věty první se nepoužije, pokud je jednotkové balení označeno tabákovou nálepkou
- **Konsolidační balíček** – zákon č. 353/2003 Sb.
- Novelizovaná vyhl. č. 261/2016 Sb.
 - kombinace ověřovacích elementů bezpečnostního prvku
 - požadavky na nezávislost poskytovatele bezpečnostního prvku (duty free prodejny)

Povinnosti subjektů

- výrobce
- dovozce
- distributor
- přepravce
- velkoobchodní prodejce
- maloobchodní prodejce

Povinnosti subjektů - výrobce

- zřídit si **primární úložiště** schválené EK
- uzavřít smlouvu s poskytovatelem **prostředku k ověření neoprávněné manipulace** (ne pro plně manuální výrobní procesy) (zaslat prohlášení SZPI a EK)
- zajistit nezávislého externího **auditora** primárního úložiště schváleného EK (zpráva EK a MZe)
- požádat STC o identifikační kódy hospodářského subjektu, zařízení, strojů, částí strojů
- smlouva a integrace s STC
- požádat STC (příp. jiného vydavatele dle potřeby) o **jedinečné identifikátory** pro jednotková, příp. skupinová balení, pokud je nevydávají sami
- zakódovat jedinečné identifikátory a **aplikovat** je na balení (ve výrobě v EU nebo před dovozem do EU)
- **ověřit** aplikaci jedinečných identifikátorů na úrovni jednotkového balení prostředkem k ověření neoprávněné manipulace (ne pro plně manuální výrobní procesy)
- označit jednotková balení **bezpečnostním prvkem**
- **zaznamenávat a odesílat** do svého primárního úložiště všechny události
- poskytnout dovozcům a distributorům **zařízení** nezbytné k záznamu pohybu TV a k předání do primárního úložiště

Povinnosti subjektů - výrobce

- zařízení nezbytné k záznamu pohybu tabákových výrobků a k předání přes router do primárního úložiště
- Lze se připojit k modelu náhrad výrobců, kteří plní zákonnou povinnost prostřednictvím jednotného kontaktního místa formou náhrad za zakoupení potřebného hardware a software
- <https://ontrack.sgs.com/cs-cz>
- Náklady jsou hospodářským subjektům kompenzovány adekvátní finanční náhradou dle stanovených pravidel

Povinnosti subjektů - dovozce

- zřídit si **primární úložiště** schválené EK
- uzavřít smlouvu s poskytovatelem **prostředku k ověření neoprávněné manipulace** (ne pro plně manuální výrobní procesy)
- zajistit nezávislého externího **auditora** primárního úložiště schváleného EK (zpráva EK a MZe)
- požádat STC o **identifikační kódy** hospodářského subjektu, zařízení, strojů, částí strojů
- smlouva a integrace s STC
- požádat STC (příp. jiného vydavatele dle potřeby) o **jedinečné identifikátory** pro jednotková, příp. skupinová balení, pokud je nevydávají sami
- Předat jedinečné identifikátory jednotkového balení výrobci v třetí zemi nebo je zakódovat a **aplikovat** je na balení před dovozem do EU (celní sklad)
- **ověřit** aplikaci jedinečných identifikátorů na úrovni jednotkového balení prostředkem k ověření neoprávněné manipulace (ne pro plně manuální výrobní procesy)
- označit jednotková balení **bezpečnostním prvkem**
- získat od výrobců zařízení nezbytné k záznamu pohybu TV a k předání do primárního úložiště
- **zaznamenávat a odesílat** do svého primárního úložiště všechny události

Povinnosti subjektů - distributor

- požádat STC o **identifikační kódy** hospodářského subjektu, zařízení
- vydávat a aplikovat **jedinečné identifikátory pro skupinová balení** při agregaci
- získat od výrobců zařízení nezbytné k záznamu pohybu TV a k předání do primárního úložiště
- **zaznamenávat a odesílat** prostřednictvím routeru do jednotlivých primárních úložišť všechny události

Povinnosti subjektů - přepravce

- Pokud jsou TV pouze přepravovány a nedochází ke skladování nebo k překládce mezi vozidly, nemusí být zasílány zprávy do systému úložišť
- Pokud dochází ke skladování nebo k překládce, plní přepravce roli distributora

Povinnosti subjektů – maloobchodní prodejce

- požádat STC o **identifikační kódy** hospodářského subjektu, zařízení
- na základě plného souhlasu je možné, aby žádosti o identifikační kódy podal jeden z již zaregistrovaných hospodářských subjektů (např. distributor)
- **sdělit** identifikační kódy svým odběratelům

Primární úložiště

- Návrh smlouvy pro EK (do 31. 12. 2022, dle potřeby)
- Schválená úložiště https://health.ec.europa.eu/system/files/2023-09/primaryrepositories_approvedproviders_en.pdf

List of third parties notified and approved by the Commission to operate a primary repository (date of issue: 11.09.2023):

Legal name	Place of incorporation
Atos AG	Switzerland
Atos Information Technology GmbH	Germany
Atos IT Solutions and Services A/S	Denmark
Atos Polska S.A.	Poland
Dentsu International Switzerland AG	Switzerland
Filippetti S.P.A.	Italy
IBM United Kingdom Limited	United Kingdom
Kasi Automation Ltd	Bulgaria
Movilizer GmbH	Germany
Zetes S.A.	Belgium
Worldline France SAS	France

Sekundární úložiště

- Provozovatelem **Dentsu Aegis Network Switzerland AG**
- Technické specifikace a datový slovník verze 2.0
- testovací prostředí, které umožní vydavatelům jedinečných identifikátorů, poskytovatelům primárních úložišť a hospodářským subjektům provést kontrolu kvality svých technických řešení a postupů
- Prostředí sekundárního úložiště a routeru začne specifikace a datový slovník verze 2.0 v ostrém provozu využívat 21. prosince 2023 v souladu s nařízením (EU) 2023/448
- <https://eu-secondary.dentsuaegistracking.com/>
- Standardní a pokročilé uživatelské rozhraní a mobilní aplikace **pro státní správu**

Záznamy pohybu a finančních transakcí

- **Zaznamenává a předává se:**
 - aplikace jedinečných identifikátorů na úrovni jednotkových balení
 - aplikace jedinečných identifikátorů na úrovni skupinových balení
 - odeslání tabákových výrobků ze zařízení
 - příjem tabákových výrobků do zařízení
 - překládka
 - deaktivace jedinečného identifikátoru
- **Formát dle přílohy II nař. (EU) 2018/574**

Záznamy pohybu a finančních transakcí

- **Dále se zaznamenává a předává:**
 - rozčlenění
 - dodání prodejním vozem do maloobchodní prodejny
 - odeslání tabákových výrobků určených pro laboratoře, zařízení pro nakládání s odpady, vnitrostátní orgány, mezinárodní vládní organizace, zastupitelské úřady a vojenské základny
 - vystavení faktury
 - vystavení čísla objednávky
 - přijetí platby
 - odvolání žádostí a zpráv týkajících se provozu a transakcí

Odvolání zpráv

- zprávu využívá subjekt, který zamýšlí odvolat některou ze zpráv
- kód pro odvolání zprávy je poskytnutý odesílateli zprávy v rámci potvrzení původní zprávy, jež má být odvolána

Deaktivace jedinečného identifikátoru

- Jestliže jsou po aplikaci jedinečného identifikátoru tabákové výrobky zničeny nebo odcizeny, hospodářské subjekty neprodleně zašlou žádost o deaktivaci jedinečných identifikátorů na úrovni jednotkového balení
- Reaktivace - jestliže jsou tabákové výrobky nahlášené jako odcizené získány zpět, hospodářské subjekty mohou zaslat žádost o opětovnou aktivaci

Dotazy

- **Vratky**
- Mezi distributory – standardní odeslání z jednoho zařízení a příjem na jiné zařízení
- Vratka z maloobchodu – první je až záznam příjmu výrobků na sklad distributora (může to být jakýkoliv subjekt) a v poli „Product return“ se uvede hodnota „1“
- Pokud byla v souvislosti s touto vratkou vystavena faktura a proběhla platba, je nutné zaslat do systému úložišť zprávu o těchto finančních transakcích
- opravný daňový doklad (dobropis) lze považovat za fakturu a do systému ji předá distributor, na jehož sklad byly tabákové výrobky vráceny

Dotazy

- **Kusové doutníky, doutníčky**
- Jedná se o jednotkové balení = nejmenší jednotlivé balení uvedené na trh
- musí být označeny jedinečným identifikátorem jednotkového balení a bezpečnostním prvkem (tabákovou nálepkou) a povinným značením

Dotazy

- **Duty free** obchody v bezcelních zónách na mezinárodních letištích
- Jedinečným identifikátorem a bezpečnostním prvkem musí být označeny i výrobky určené na vývoz z EU
- Výrobky nejsou značeny tabákovou nálepkou a musí mít vlastní řešení bezpečnostního prvku dle vyhl. č. 261/2016 Sb. (oznámení MZe)
- **Reexport** - tabákový výrobek vyroben v EU, následně je exportován mimo EU a poté importován zpět do EU = vývoz z EU a následný dovoz do EU
- jedinečné identifikátory jsou aplikovány pouze jednou při výrobě a při zpětném dovozu do EU není vyžadováno přeznačení novými identifikátory

Dotazy

- **Cash and carry** – zařízení provozující velkoobchodní i maloobchodní způsob prodeje (velkoobchodní část FID typu 4 - Jiné, FID maloobchodní prodejny typu 3)
- „první maloobchodní prodejna, která je začleněna do jiného než maloobchodního typu zařízení, se označí samostatným identifikačním kódem zařízení, který odpovídá jeho funkci.“
- Je nutné odlišit, zda výrobky nakupuje prodejce s identifikačním číslem subjektu a zařízení (zpráva o odeslání na maloobchodní prodejnu prodejce)
- Nakupuje-li konečný spotřebitel, jsou výrobky odeslány z velkoobchodní na maloobchodní zařízení cash and carry

Dotazy

- **E-shop** – jedná se o zařízení typu maloobchodní prodejna s vlastním identifikačním kódem
- Posledním zaznamenaným pohybem je odeslání výrobku ze skladu na tuto maloobchodní prodejnu (e-shop)
- Prodej výrobků konečným spotřebitelům se již nezaznamenává

Dotazy

Kompilace otázek a odpovědí z pracovní skupiny při EK

https://health.ec.europa.eu/system/files/2023-08/tt_qa_extracts_subgroupmeetings_en.pdf

?

”

Děkuji za pozornost